№ 152. Wtorek 7. Lipca 1857. Rok wydania 47.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

(Przybycie Króla pruskiego zapowiedziane. — Konferencye. — Wiadomości bieżące. — Odezwa podesty tryestyńskiego względem kolei. - Wykaz banku.)

Wiedeń, 3. lipca. Przysposobiono tu wszelkie przygotowania na przyjęcie Króla Pruskiego. Zjeżdża koleją żelazną we środę d. 8. lipca a wraca 10. do Teplitz. Apartamenta są przygotowane w gmachu ambasady pruskiej, a królewski marszałek dworu, tajny radca Ludwik Meyering przybył wczoraj, ażeby przyrządzić co potrzeba pod pobyt Jego kr. Mości.

W wrześniu zjeżdża tu książę Nassawski, chcąc być obecnym na obrotach wojskowych w obozie pod Pahrendorfem.

Z dniem 6. b. m. rozpoczną się konferencye, które zbadać mają stosunki, jakie zachodzą między fabrykacyą cukru z buraków a dowozem cukru kolonialnego i pogodzić przez to ubytek w dochodach państwa.

— Magistrat w Tryeście wydał następujące obwieszczenie: „Uroczyste otworzenie kolei żelaznej z Tryestu do Lublany, która ma uzupełnić linię komunikacyjną między morzem adryatyckiem, punktem środkowym monarchii, a ztamtąd z okolicami najodleglejszemi, ożywić ruch handlowy i tym sposobem przyczynić się do nowego rozwoju dobra i pomyślności wszystkich narodów, które wezmą udział w tych komunikacyach pospiesznych — nastąpi według uwiadomienia wysokich władz rządowych miesiąca przyszłego, i uświetnione będzie obecnością Jego c. k. Apost. Mości, najmiłościwszego Cesarza *Franciszka Józefa I.*

Dla nadania wyrazu uczuciom radości naszych współobywateli miejskich na wieść o spodziewanej obecności Najjaśniejszego Pana, i dla okazania wdzięczności wysokiemu rządowi J. M. Cesarza, który z najgorliwszą starannością przywiódł do skutku dzieło to równie śmiałe jak i wspaniałe, polecił magistrat łącznie z Izbą handlową komisyi osobnej, by poczyniła wszelkie przygotowania potrzebne do uświetnienia tej ważnej ze wszech miar uroczystości.

Komisya ta pod prezydencyą podpisanego składa się z pp. Vicco (prezydent Izby handlowej), Minerbi i G. Hagenauer (wice-prezydenci), Edmunda Bauer, dr. M. Hentschl i Fr. Plancher (radzcy miejscy), przy współdziałaniu odnoszących się organów municypalnych, a w szczególności asesora magistratualnego dr. C. Tropeani i inspektora budowniczego H. Bernardi. Podjęła się też zaszczytnego zadania tego w nadziei, że mieszkańce Tryestu, którzy zawsze się odszczególnili, gdzie tylko chodziło o przyczynienie się do utrzymania chwały miasta ojczystego, nieodmówią i przy tej sposobności chętnej i skutecznej swej pomocy i poprą usilnie środki, jakie wkrótce podane będą do wiadomości powszechnej. Podesta: Tommasini."

Dnia 28. czerwca wyruszył pociąg kolei żelaznej z Tryestu do *Nabresyny*, a wielu mieszkańców tryestyńskich wziąwszy udział w tej zajmującej przejazdce, miało sposobność podziwiać wspaniałość budowy tej przestrzeni kolei żelaznej. Jedna część podróżnych zwiedziła także i wodociągi poniżej Nabresyny, które są już na ukończeniu, a około 20. p. m. toczyć już będą wodę aż do stacyi tryestyńskiej.

Wykaz stanu austr. banku narodowego 30. czerwca 1857.

Aktywa.

		zł.	kr.	złr.	kr.
Brzęcząca moneta i sztaby				94,143.848	$57^{2}/_{4}$
Eskomptowane efekta, przypadłe między 5 i 92 dniami . . .		63,949.640	$12^{3}/_{4}$		
detto w Pradze	4,018.796r. 49k.				
detto w Bernie	2,306.492r. 45k.				
detto w Peszcie	3,688.048r. 26k.				
dtt. w Tryeście	1,400.000r. —k.) 3,138.244r. 14k.) 4,538.244r. 14k.				
detto we Lwowie	910.403r. 18k.				
detto w Gradcu	986.595r. 57k.				
detto w Linzu	717.884r. 38k.				
detto w Ołomuńcu	900.789r. 40k.				
detto w Opawie	401.007r. 31k.				
detto w Kronsztad.	999.856r. 5k.				
detto w Klagenfurc.	305.035r. 58k.				
detto w Krakowie	175.138r. 1k.				
detto w Lublanie	218.269r. 28k.				
detto w Fiume	477.409r. 16k.				
dtto w Debreczyn.	432.176r. 59k.				
detto w Temeswar.	499.601r. 12k.				
deto w Reichenberg	499.102r. 22k.	22,074.852	39	86,024.492	$51^{3}/_{4}$
Zaliczki na deponowane według statutów obligacye krajowe spłacalne najdalej za 90 dni . .				72,312.400	
detto w filialnych zakładach pożyczkowych .				11,348.500	—
detto przez państwo gwarantowana				8,326.900	—
Fundowany dług państwa na wykupienie w. w. pieniędzy papierowych a mianowicie:					
a) po 4% uprocentowany	26,991.565r. $45^{1}/_{4}$k.				
b) nieuprocentowany . .	28,418.090r. $19^{1}/_{4}$k.			55,409.656	$4^{2}/_{4}$
Uregulowany konwencyą z 18. październ. 1855 dług który jest hipotekowany na dobrach skarbowych oddanych bankowi narodowemu do sprzedaży .	155,000.000r. — k.				
Z tego przychodami z dóbr zmniejszony	3,200.000r. — k.			151,800.000	—
Stan funduszu rezerwowego w papierach rządowych				10,361.558	31
Stan funduszu pensyi w akcyach bankowych . .				1,067.122	16
Wartość gmachu bankowego i innych aktywów				13,899.093	17
				505,737.371	$57^{3}/_{4}$

Pasywa

	złr.	kr.
Obieg banknotów	383,303.610	—
Listy zastawne w obiegu	2,114.100	—
Fundusz rezerwowy	10,361.588	$17^{3}/_{4}$
Fundusz pensyi	1,048.746	27
Niepodniesione jeszcze dywidendy, mające się wymieniać asygnacye, tudzież saldi bieżących rachunków	5,732.077	13
Fundusz bankowy	103,177.250	—
Razem	505,737.371	$57^{3}/_{4}$

Ameryka.

(Wiadomości bieżące. - Zatargi Nowoyorskiego Majora. — Walker. — Połów ryb. — Guano. — Spisek mexykański. — Spory między Anglią i Nową Granadą.)

Krwawe zatargi między dawną policyą nowo-jorkskiego Majora i nowej policyi miejskiej w Nowym Jorku przeważyły się na korzyść ostatniej, a Mayora osadzono w więzieniu. — Walker przybył do Nowego-Jorku i doznał od stronników swych świetnego przyjęcia. Utrzymują, że w Washingtonie miał jednak audyencye u prezydenta. — W skarbie publicznym w Ohio okazał się niedobór 500.000 dolarów. Na kilku wyspach w pobliżu Kalifornii znaleziono znaczne pokłady pognoju guano. Tegoroczny połów ryb w Nowej-Fundlandyi powiodł się bardzo pomyślnie. — Z Vera-Cruz donoszą z 4. czerwca o wykryciu szeroko rozgałęzionego spisku. Comonfort, którego wybrano na prezydenta, wyruszył na czele 16.000 żołnierza w pochód ku stolicy.

Do *Pr. Cor.* piszą z **Kartageny** z 15. maja r. b.: „Od początku miesiąca bieżącego stoją na kotwicy w zatoce tutejszej angielskie śrubowe okręta liniowe: „Orion" (o 91 działach), „Termagan" (24), „Kossack" (21), „Basilisk" (6), „Intrepid" (6), a okrętu „Indus" z admirałem sir Houston Steward codziennie się spodziewają. Ściągnięcie tak znacznych sił zbrojnych nie dąży zapewne do rozpoczęcia kroków nieprzyjacielskich, zwłaszcza przeciw miastu całkiem bezbronnemu. Być jednak może, że sama już obecność tych okrętów ma posłużyć do skruszenia kongresu zgromadzonego w Bogota i by tym sposobem nakłonić go nareszcie do zagodzenia pretensyi pieniężnych Jakóba Mackintosh i załatwienia spo-

rów zachodzących. Najprędzej będzie to demonstracya nie tak przeciw Nowej Grenadzie, jak raczej przeciw amerykańskim Stanom zjednoczonym. Okręta te mają interweniować w takim razie, gdyby Stany amerykańskie chciały rzeczywiście zagarnąć cieśninę Panamy. Miasto nasze jest też z tego powodu w niejakiej obawie, zwłaszcza że tak nadzwyczajny poseł Stanów zjednoczonych, mr. Mose, jak niemniej i rezydent ministeryalny Bowline opuścili już Nową Grenadę. Rząd tutejszy ogłosił w *Gaceta de Bogota* wszystkie negocyacye jakie się odbyły między jego komisarzami i obydwoma posłami wspomnionemi i każdy może już obznajomić się z rodzajem pretensyi podanych w rozmaitych programach unii amerykańskiej.“ Według późniejszych o kilka dni doniesień uważać można spory między Anglią i Nową Grenadą za całkiem już załatwione, a eskadra wspomniona odpłynęła już po części z pod Kartageny.

Portugalia.

(Zaślubiny Króla.)

Lizbona, 24. czerwca. Zaślubiny Króla odbędą się w rocznicę wstąpienia na tron Króla Don Pedro. — Kuzyn Króla, margrabia Loule, lub książę Terceira, towarzyszyć będzie dostojnej narzeczonej do Portugalii. Przyszła Królowa portugalska jak *B. Z.* donosi, nazywa się Karolina Teresa, jest córką księcia Maxymiliana bawarskiego, i urodzona 4. kwietnia 1834. — Król portugalski urodził się roku 1837.

Hiszpania.

(Rozprawy nad ustawą szkolną. — Depesza z d. 30. czerwca.)

Madryt, 24. czerwca. Kortezy debatują obecnie nad ustawą szkolną. Na posiedzeniu z 17. zabrał głos *Trobio:*

„Od niepamiętnych czasów“ — mówił — „zostawały nauki w Hiszpanii pod kierunkiem kościoła, i jemu to zawdzięczamy zachowanie prawdziwych doktryn i postępy we wszystkich gałęziach wiedzy ludzkiej. Dopiero od roku 1820 nastała zgubna dążność wprowadzania zasad rewolucyjnych do nauk; wypadek ten jest pożałowania godny, gdyż zasady te kryją w łonie swojem nowe niebezpieczeństwa grożące towarzystwu i państwu, a niebezpieczeństwa te dadzą się teraz odwrócić tylko wpływem religii. W chwili, gdy niszczące dążności niereligijne coraz bardziej się wzmagają, niemożemy zostawiać kościoła bezbronnym, lecz musimy duchowieństwu nadać wpływ potrzebny, by zapobiedz wszelkiemu nieszczęściu. Samo państwo niejest w stanie zniweczyć trucizny takich dążności, do pokonania ich potrzebny jest także wpływ duchowieństwa na młodzież. Ja życzę mojej ojczyznie wytrawnej nauki, ale jeśli nauczyciele niepodają należytej rękojmi moralności i religijności, jakiej potrzeba, by nauka ich niebyła zgubną, natenczas wolę raczej zupełną niewiadomość; bo jeśli niewiadomość da się porównać z głodem, to nauka przeciwna religii równa się najzadliwszej truciznie. Głód można zaspokoić kawałkiem chleba, przy truciznie zaś niemożna wiedzieć nigdy, czyli antidotum działa. Wszystkie nowe dążności dadzą się zebrać niejako w nieumiarkowanej żądzy roskoszy materyalnych i w oporze przeciw władzy. Żądzę roskoszy materyalnych może utrzymać na wodzy tylko nauka religii, jednakowa tak dla bogaczy jak i dla ubogich, a czy niebyłoby dobrodziejstwem dziś, gdy przeciwienie się władzom stało się codziennem złem prawie, przyuczać dziecko w najpierwszej zaraz młodości do szanowania władzy?“

W tym samym duchu przemawiał także deputowany Telado, powstając na dążności rewolucyjne, jakie od 80 lat szerzą się bez ustanku w Hiszpanii.

— Książę Rivas otrzymał już swe listy wierzytelne, a 15go lipca udaje się na swą posadę poselską do Paryża. Względem ustawy o prasie przedłożono dwie różne propozycye.

Anglia.

(Nowiny dworu. — Goście w Manchester. — Wiadomości bieżące. — Interpelacye w Izbach.)

Londyn, 30. czerwca. Dnia wczorajszego wyjechała ztąd Jej Mość Królowa w towarzystwie księcia Alberta, księcia Fryderyka Wilhelma pruskiego, królewny, księcia Walii, księcia Alfreda i księżniczki Alice o godzinie 5. wieczór, i po 5ciogodzinnej podróży przybyła do Worsley-Hall, willi przepysznej Earla of Ellesmere, położonej pod Manchester. Poseł pruski udał się dawniej już do Manchestru z całem poselstwem, by księciu Fryderykowi Wilhelmowi asystować dnia jutrzejszego do ratusza, gdzie mu w imieniu miasta podać mają adres. Również i lord Palmerston będzie obecnym w Manchester przez cały czas pobytu królowej w tem mieście, który zapewne potrwa do pozajutra.

W obudwu Izbach interpelowano dziś (29go czerwca) rząd o wypadki w armii wschodnio-indyjskiej. W *Izbie wyższej* wytoczył tę sprawę hrabia *Ellenborough* (niegdyś jenerał-gubernator Indyi wschodnich).

„Smutne wiadomości, — mówił, — jakie właśnie nadeszły z Indyi, przewyższyły jeszcze najgorsze jego przeczucia, i nieszczęsna ich ważność zmusza go ponowić teraz dawniejsze swoje pytanie, co rząd zamyśla uczynić, by zapobiedz większemu jeszcze nieszczęściu. Hrabia Granville oświadczył niedawno, że nieuważa za rzecz stosowną wydawać takiego rozkazu, jaki on (mowca) doradzał, mianowicie ażeby oznajmiono wszystkim stacyom armii w Indyach wschodnich, że rząd będzie i nadal ochraniać wszystkich poddanych angielskich w wykonywaniu ich obrządków religijnych.

Tymczasem sama naczelna rada i gubernator Indyi uznali za rzecz potrzebną wydać takie zapewnienie. Wszelako nastąpiło to dopiero 16. maja, gdy dowiedziano się już, że kilka pułków się zbuntowało, że powstańcy zajęli Delhi i ogłosili tam nowego Króla. Wcześniej byłoby może to zapewnienie zapobiegło powstaniu. Niebezpieczeństwo to mógł rząd dawno przewidzieć. Jeszcze w styczniu wydarzyło się w pobliżu Kalkuty podpalenie, wypadek niesłychany dotąd w tym kraju. A nawet i pomiędzy wojskiem objawiały się z początkiem roku rozmaite symptomata niechęci, i wiedziano powszechnie, że żołnierze krajowi obawiali się, jakoby nastawano na ich religię. Na dniu 25. lutego zbuntował się 19. pułk w Barrackpore, a z końcem marca został rozwiązany. Ze wszystkiego więc pokazuje się, że tylko opieszałość i lekkomyślność oficerów angielskich winna całemu nieszczęściu.“ — W tym samym czasie wystąpił w *Izbie niższej* p. *D'Israeli* z taką samą interpelacyą, i przemawiał niemniej dobitnie jak lord Ellenborough. Anglia — mówił — niepożałuje największej ofiary, by utrzymać całość państwa indyjskiego. Minister *Vernon Smith* odpowiedział na to, że z powodu tych wypadków odejdzie jeszcze w ciągu tego miesiąca (czerwca) do 10.000 ludzi wojska rządowego do Indyi wschodnich; do tego doda jeszcze kompania wschodnio-indyjska 4000 ludzi, co razem będzie stanowić posiłek w liczbie 14.000 ludzi. Chociaż nie może teraz oznajmić parlamentowi, że Delhi zostało zrównane z ziemią, to przecież spodziewa się, że najbliższą pocztą nadejdzie wiadomość o zupełnem zwycięztwie nad krajowcami tego dystryktu. Na dowód, że teraźniejszy jenerał-gubernator Indyi wschodnich stara się jak najspieszniej położyć koniec powstaniu, odczytał w końcu minister niektóre wyjątki z depeszy tego wysokiego urzędnika.

Pod Lewesham, w odległej o kilka mil od stolicy stacyi kolei żelaznej, wydarzyło się okropne nieszczęście. Pociąg osobowy wpadł na inny pociąg, stojący spokojnie na stacyi. Kilkoro ludzi 8 do 12 zginęło na miejscu, a do 40 zostało ciężko ranionych.

— Podług dziennika *Globe* pokazał się w ostatnim kwartale finansowym w akcyzie niedobór o 400.000, a w cłach pomimo zniżenia taryfy przewyżka o 300.000 funt. sztr.

Francya.

(Nowiny dworu. — Traktat literacki z Rosya. — Ugoda między ministerstwem robót i handlu z towarzystwem kolei żelaznych. — Kolonizacya Nowej Kaledonii. — Gniazdo fałszerzy zdobyte. — Zacięty opór Beni-Jennów.)

Paryż, 1. lipca. Cesarz przepędza chwile w Plombiéres bardzo w odosobnieniu, cudzoziemców nie przyjmuje wcale, a sprawom państwa poświęca tylko małą cząstkę swego czasu. Stan zdrowia Cesarza jest jak najlepszy. Cesarzowa i następca tronu mieszkają w St. Cloud, i przejeżdżają się codziennie po lasku bulońskim.

Książę Napoleon nie zabawi dłużej jak do 25. lipca w Anglii. Yacht „La Reine Hortense“ musi do tego czasu powrócić już do Cherbourga, by przewieźć Ich Mość Cesarstwo do Anglii.

Hrabia Morny przywiózł z sobą projekt do zawarcia traktatu literackiego między Rosyą i Francyą.

Monitor ogłasza dekret datowany z 1. lipca, którym rząd potwierdza zawarty na dniu 11. kwietnia prowizoryczny kontrakt między ministrem robót, handlu i budowli publicznych a towarzystwem kolei żelaznej z Paryża do Orleanu, — pozwala odstąpić temu towarzystwu kilka ubocznych linii należących do centralnej sieci kolei żelaznych i do kolei paryzko-orsayskiej, a nakoniec nadaje mu koncesyę na budowlę kilku nowych linii.

Jak wiadomo, zarzucił rząd projekt przeniesienia kolonii karnej z Kayenny do Nowej Kaledonii. Słychać teraz, że zawiązało się towarzystwo pod dyrekcyą Anglika Byme, założyciela Port Natalu, w zamiarze kolonizowania tej wyspy. Rząd francuzki odstąpił temu towarzystwu dwie trzecie części wyspy pod następującemi warunkami: towarzystwo otrzyma dla 5000 kolonistów 1 milion morgów ziemi, a na każde dalsze 5000 emigrantów taką samą przestrzeń ziemi, z wyjątkiem jednej trzeciej części wyspy, która pozostanie własnością rządu. Cała wyspa obejmuje 7,500.000 morgów. Oprócz tego otrzyma towarzystwo przywilej sprowadzać przez 21 lat do Francyi bez opłaty cła wszelkie produkta kolonialne, jako to: cukier, kawę i inne produkta, uprawiane na wyspie.

— Jak w Locle i Chaux-de-Fonds zegarki tak samo fabrykowano w Ait-el-Arbie, wielkiej wsi na północy Kabylii, i w Ali-Asrun, o cztery mile dalej na południe, fałszywe pieniądze. Teraz zajęli Francuzi obadwa te gniazda fałszerzy i położą koniec temu rzemiosłu, co stanie się wielkiem dobrodziejstwem dla całej północnej Afryki aż do Sudanu.

Ostatnie doniesienia o zwycięztwie odniesionem w Algierze sprawiły tu dobre wrażenie i słuchano ciekawie, zwłaszcza że walka dnia 24. czerwca przy zdobyciu gór Beni-Jennów miała być uparta i krwawa. Na czele wojsk ucierał się mężnie 54ty i 2gi pułk Zuawów, lecz również i Kabylowie stawiali dzielny opór i bili się odważnie. Zuawy stracili oprócz szeregowych 12—13 oficerów poległych lub rannych; jenerałowi Mac-Mahon przeszyła kula mundur; pod jenerałem Burbaki i pułkownikiem Deschenetz zastrzelono konia, a podpułkownik Darrican otrzymał kontuzyę. Kilku kapitanów i poruczników raniono śmiertelnie, a w ogóle kolumna, co szła do szturmu, ucierpiała podobno najwięcej. Nazajutrz odbyła się i druga utarczka, lecz ułatwiona już znacznie zwycięztwem poprzedniem,

tak, że dywizye spędziły wkrótce nieprzyjaciela i zajęły wzgórza. Słowem, zwycięztwo zdaje się być zupełne i stanowcze, a słowa marszałka Randon'a: „Jesteśmy panami kraju," dostatecznie to potwierdzają.

Belgia.

(Wyjazd familii królewskiej do Anglii. — Wyprawa księżniczki Charlotte.)

Bruxela, 1. lipca. Król, księżniczka Charlotte i hrabia Flandryi odjadą jutro we czwartek na Ostende do Osborne, gdzie zabawią aż do 20go b. m. — Kosztowne upominki dla księżniczki Charlotte z Austryi, jako też cała przepyszna wyprawa dostojnej narzeczonej są wystawione w jednym z pokojów na zamku, gdzie oglądała je wczoraj familia królewska.

Włochy.

(Przekopanie góry Cenis. — Procesa duchownym wytaczane.)

Turyn, 25go czerwca. Izba deputowanych zajmowała się wczoraj i dzisiaj rozpoznaniem ważnej kwestyi przekopania góry Cenis, a co po kanale w Suez jest jednem z największych przedsiębierstw teraźniejszych, zwłaszcza że tunel ma być 12.700 metrów długości. Stowarzyszenie kolei Wiktora-Emanuela, tudzież kolei wiodącej z Susa do Novary podjęły się przedsiębierstwa tego i zobowiązały się włożyć w nie własnych swych 20 milionów lirów z tym warunkiem, że umowa ich z rządem uważana być ma dopiero wtenczas za obowiązującą, jeśliby już cztery kilometrów przekopano; w takim zaś razie, gdyby przedsiębierstwo to z przyczyn nieprzewidzianych było niemożliwe, natenczas stowarzyszenia otrzymają wynagrodzenie kosztów wyłożonych.

Gazeta Wiedeńska donosi: Kanonik Gliemone z Rivoli upominał niedawno pewną chorę przed udzieleniem jej ostatniej pociechy religijnej, by ubłagała u Boga przebaczenie zato, iż brała udział w kupnie dóbr kościelnych bez zasięgnienia wprzód rady duchownej i przyzwolenia kościelnego. Z tego powodu wytoczono mu proces, jakoby w dopełnieniu obowiązków swych kapłańskich miał mowę na zgromadzeniu publicznem, i wyraził się przytem przeciw istnącym ustawom rządowym. Prokurator państwa wniósł propozycyę, by ks. kanonika skazano na 6 miesięcy więzienia i na zapłacenie 1000 lirów kary pieniężnej. Władza sądowa wyrzekła jednak, jako proces ten upada, zwłaszcza że kanonik przemawiał jako osoba prywatna, lecz nie w charakterze kapłana, a sakramenta święte udzielał chorej pleban właściwy.

Niemce.

(Przejazd Arcyksięcia Ferdynanda. — Ich Mość Cesarstwo rosyjscy wyjechali do Wildbad. — Pobyt Ich Mość Cesarstwa w Darmsztadzie. — Deputacya katolików z podziękowaniem u Króla. — Tajne stowarzyszenia uczniów.)

Hanower, 2. lipca. Arcyksiążę Albrecht austryacki przybył tu wczoraj w południe, a dziś udał się w dalszą podróż do Norderney.

Darmsztadt, 2go lipca. Dziś zrana o godzinie 10. odjechali ztąd Ich Mość Cesarstwo rosyjscy osobnym pociągiem kolei żelaznej dla odwiedzenia Cesarzowej matki w Wildbadzie, a sobotę są spodziewani z powrotem. Dwoje dzieci Ich Mość Cesarstwa, W. książę Alexy i W. księżniczka Marya przebywać będą aż do powrotu dostojnych rodziców w Jugenheim, zamku letnim Jego królewicz M. księcia Alexandra.

Familia cesarska przepędziła czas w ścisłem gronie rodziny Wielko-książęcej. Równocześnie z gośćmi cesarskiemi odjeżdża także Wielka księżna, towarzysząc im częściowo, do Mnichowa, zkąd po krótkim pobycie uda się do Jego król. Mości Ojca swego do Berchtesgaden.

Ze **Sztutgardy** donoszą: Deputacya złożona z najznakomitszych osób wyznania katolickiego była niedawno u Króla, i złożyła mu wyraz podzięki uniżonej za zawarcie konwencyi.

Do *Leip. Ztg.* donoszą z **Görlitz**, że w gymnazyum tamtejszem odbyło się śledztwo z powodu tajnego stowarzyszenia się uczniów klas wyższych, i że trzech uczniów ze szkół wykluczono.

Dania.

(Sprawa księstw holsztyńskich nie dochodzi.)

Neue Preuss. Ztg. donosi: Odpowiedź gabinetu w Kopenhadze na ostatnie oświadczenia obu niemieckich mocarstw wielkich, zakomunikowano gabinetowi pruskiemu dnia 29. z. m. Treść jej ma być taka, że rząd duński nie zgadza się ze zdaniem mocarstw niemieckich, i że na ich żądania nie zezwala. Taka sama wiadomość znajduje się i w dzienniku *Zeit.*

Szwecya i Norwegia.

Sztokholm, 25. czerwca. Ustanowiony przez J. M. Króla rząd tymczasowy odbył wczoraj pierwsze swe posiedzenie.

Rosya.

(Nowa taryfa celna ogłoszona. — Expedycya nad Amur. — Artykuły wolne od celnej opłaty.)

Petersburg, 24. czerwca. Gazeta handlowa zawiera następujący ukaz cesarski z 28. maja (9. czerwca):

„Potwierdziwszy niedawno ułożoną w ministeryum finansów a zrewidowaną w radzie państwa nową powszechną taryfę celną do handlu Cesarstwa rosyjskiego i Królestwa Polskiego w Europie, i oddawszy ją z wszelkiemi dodatkami dyrygującemu senatowi, rozporządzamy niniejszem co następuje: 1) Nowa taryfa wchodzi w moc obowiązującą tak w Cesarstwie jak i w Królestwie od tego dnia, kiedy nadejdzie do każdej stacyi celnej. Wyłączony jest tylko celny urząd portu odeskiego, gdzie od towarów używanych w obrębie tamtejszego wolnego portu mają być pobierane i nadal dotychczasowe należytości. 2) Towary, któreby w dniu nadejścia tej taryfy celnej do pojedynczych stacyi leżały jeszcze nieoclone, podlegają nowej, zniżonej taryfie celnej. Jeśliby zaś nowa taryfa celna była wyższa niż dawna, podlegają te złożone towary dawniejszej taryfie. Dyrygujący senat zajmie się wykonaniem niniejszych rozporządzeń."

— Rząd rosyjski przygotowuje nową expedycyę nad rzekę Amur. Pewien kupiec z Nerczyńska podjął się w tym zamiarze dostarczyć 120.000 pudów rozmaitego materyału do Marinska. — Z Persyi nadeszły doniesienia, że wywóz srebra został zupełnie zakazany, a wartość monet złotych podlega nadzwyczajnym zmianom.

Dziennik *Hamb. Nachr.* zawiera wyciąg z nowej *celnej taryfy rosyjskiej* tych artykułów, które odtąd wyprowadzane być mogą całkiem bezpłatnie, a to: gagas czyli ambrę czarną w surowcu (potąd wynosiła opłata celna 1 rub. 20 kop. od puda); kreda nieczyszczona; wszelkie rodzaje zwierząt domowych z wyjątkiem koni wałachów, tudzież dziczyzna i dzikie ptactwo; kamienie młyńskie i ślufierskie, szwedzkie lub piaskowce do brukowania, brusy litograficzne, skałki krzemienne, onyx, krwawniki, topazy, kryształ górny, jaspis, sztuczna mozaika, złoty lub srebrny piasek do zasypywania; (brusy litograficzne popisane lub z rysunkiem podlegają przy tem ustawom cenzury); — książki drukowane w rozmaitych językach oprawione lub nieoprawione, obrazy, rysunki, miedzioryty, litografie, dagerotypy i fotografie — wszystko to bez ram — rzeźby z kości, sylwetki i płaskorzeźby, obrazki z automatami lub figurami ruchomemi i t. d. nuty muzykalne i rękopisma (nuty, obrazy, litografie, książki i t. d. podlegają cenzurze; przy obrazach i t. d. z ramami pobierane będzie cło tylko od ram); — jaszczur rybi — pospolite wyroby plecione z sitowia, z łyka lipowego, ze słomy, kory lub wiorów, rogóżki z tego materyału, rogoże i wory; — towary drewniane z małym wyjątkiem, budulec w belkach, dylach, łatach i tarcicach, tudzież roboty stolarskie do zaopatrzenia i przyozdobienia komnat; — szmiergiel czyli kaczyniec (był już i dawniej wolny od cła) w grudzie lub proszku, pomex, trypla i inne przedmioty używane do politerowania kruszców; — chleb pieczony wszelkiego rodzaju; — macica perłowa, szylkret, bursztyn i gąbka morska; — wszelki rodzaj siarki zwykłej i sublimowanej i korzonki cykoryi.

Turcya.

(Konferencye. Poszlaki zabójców Petrowicza. — Powrót familii greckich do Kandyi. — Wyłamanie się więźniów.)

Konstantynopol, 18go czerwca. Przedwczoraj miał pan Butyniew konferencyę z wielkim wezyrem w sprawie uchylenia biskupa multańskiego, którego kajmakan Vogirides obwinił o agitacyę w swej dyecezyi. — Zdaje się, że policya tutejsza ma już poślakę zabójców nieszczęśliwego Petrowicza.

Kilkaset familii greckich, które podczas wojny o niepodległość wyszły z wyspy *Kandyi* do Grecyi, otrzymały od w. Porty przyrzeczenie zwrócenia zabranych im posiadłości, i na tej zasadzie wracają do dawniejszej swej siedziby.

Z **Larissy** donoszą pod dniem 7go czerwca, że aresztanci w tamtejszem więzieniu próbowali umknąć; jakoż zdołali istotnie wyłamać się z więzienia, ale wojsko tureckie zaskoczyło im drogę, i nastąpiła zacięta walka, przyczem 27 więźniów zostało zabitych a 15 ciężko ranionych. Tylko 3 więźniom udało się umknąć. Także 4 żołnierze poległo w tej walce.

Azya.

(Wyspy Perim zajęcie. — Lokacya wojsk angielskich w Mohamerze. — Książę Molikow wyjechał z Teheranu.)

Obsadzenie wyspy Perim przez Anglików obudziło wielką zawiść. Już przed kilkoma dniami wspomniał dziennik *Times* a teraz donoszą z Konstantynopola z 12. czerwca, że wysoka Porta prosiła Lorda Stratforda de Redcliffe o wyjaśnienie tej sprawy. Z tego można wnosić, że Sułtan albo rości jakieś prawa monarchiczne do tej wyspy, albo też obawia się o swoje posiadłości arabskie; ale i jedno i drugie wydaje nam się zbytecznem, bo chociaż Anglicy niebędą może spoglądać obojętnie na arabską zatokę Dżeddo, to przecież niepomyślą nigdy ograniczyć wpływ rządu tureckiego na wschodniem wybrzeżu Arbii. Jeśli zaś idzie Porcie o zwierzchnictwo monarchiczne, tedy wiadomo całemu światu, że wyspy czerwonego morza, a osobliwie leżące u wnijścia, są przedmiotem sporu między Sułtanem tureckim i Imanem Maskatu, który dopiero niedawno odstąpił Anglikom tak zwane wyspy Guano. Położenie Perim jest w obec nadziei przekopania międzymorza Suez wprawdzie dość ważne dla kompanii indyjskiej, ależ niepotrzeba zapominać, że Anglicy posiadają już dawno Adden, i przeto są panami wnijścia do czerwonego morza. Wyspa Perim, jeśli w istocie zostanie obwarowana, będzie przecież tylko przedmurzem Addenu, i tylko w ręku nieprzyjaźnego mocarstwa mogłaby się stać niebezpieczną. Na wszelki sposób jednakże był to ze stanowiska krok bardzo rozsądny, że Lordowie Palmerston i Redcliffe niepierwej poparli projekt pana Leseps, dokąd niezrobiono wszystkiego, czego

przy teraźniejszym stanie rzeczy wymagało bezpieczeństwo ich drogi wodnej do Indyi.

— Dziennik *Times* zawiera korespondencye z **Mohamery** z 28. kwietnia i 9. maja. Anglicy obrali sobie tylko o 2 mili od miasta wysoką równinę na obóz; miejsce to ma być bardzo zdrowe. Sir James Outram powrócił 29. kwietnia ze swoim sztabem do Buszyru.

Prywatny korespondent dziennika *Pays* donosi: Rosyjski jenerał książę Melikow, wysłany w osobnej misyi do Szacha, opuścił Teheran 18. maja. Podczas pobytu jego w stolicy perskiej wyprawiano ciągle festyny na cześć ambasady rosyjskiej.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 4. lipca. Wczoraj wieczór renta 3% 67, $57\frac{1}{2}$. — *Monitor* donosi: Między Bawaryą i Francyą zawarta została konwencya względem uregulowania obustronnej komunikacyi za pomocą kolei żelaznej. — Dziennik *Verite* otrzymał napomnienie za artykuł o wyborach w Lille; utrzymywał bowiem, że prefekt tamtejszy zostanie usunięty za rezultat tamtejszych wyborów. — Dekret cesarski mianuje pana Morny prezydentem ciała prawodawczego.

Modena, 1. lipca. Na jutrzejsze przybycie Ojca Świętego robią świetne przygotowania.

Genua, 1. lipca. Urzędowa *Gazzeta di Genova* pisze: „Zamach powstańczy został zupełnie przytłumiony, miasto spokojne, władze nie ustawają w czuwaniu. Uwięzionych, jako też znalezioną broń, amunicyę, drabiny, sztylety, pilniki itp. oddano fiskusowi. — Paropływ towarzystwa „Rubattini-Cagliari“, który 25. z. m. odpłynął na Cagliari do Tunetu, ma być w mocy bandytów, którzy mają zamiar gdzieś wylądować; okręt stacyjny „Ichnusa“ wyruszył za nimi w pogoń.“

Florencya, 2. lipca. Depesza telegraficzna *Monitora toskańskiego* z Liwurny z 30. czerwca wieczór o godzinie $11\frac{1}{2}$ donosi: Banda wichrzycieli zebrała się około godziny $6\frac{1}{2}$ na trzech punktach miasta, uderzyła na żandarmów i raniła kilku sztyletami, gdy tymczasem inni wpadli na główną strażnicę z okrzykiem: „Viva i fratelli“. Oficer, który chciał ich odeprzeć, został raniony i kazał strzelać. Wojska stanęły do broni. Pałac królewski i arsenał obsadzono natychmiast wojskiem a ludności nakazano ustąpić; kilkunastu, którzy chcieli stawić opór, rozpędzono jedną salwą. Trzech żandarmów poległo, trzech zostało ranionych; powstańców zginęło 13.

1. lipca. Liwurna spokojna już; każdy powraca do swoich zatrudnień.

Kurs lwowski.

Dnia 6. lipca.		gotówka zlr.	gotówka kr.	towarem zlr.	towarem kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	4	45	4	48
Dukat cesarski	„ „	4	47	4	50
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	8	16	8	19
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	36	1	37
Talar pruski	„ „	1	31	1	33
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	1	11	1	12
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	81	9	81	45
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	79	57	80	24
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	84	20	85	—

Kurs giełdy wiédeńskiej.

Dnia 4. lipca o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% $85\frac{1}{8}$—$85\frac{1}{4}$. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% $95\frac{1}{2}$ — 96. Lomb. wen. pożyczki z 5% $95\frac{1}{2}$—96. Obligacye długu państwa 5% 84 — $84\frac{1}{16}$, det. $4\frac{1}{2}$% $73\frac{1}{8}$—$73\frac{3}{4}$, det. 4% $65\frac{1}{2}$—$65\frac{3}{4}$. detto 3% $50\frac{1}{8}$—$50\frac{3}{4}$. detto $2\frac{1}{2}$% $42\frac{1}{4}$—$42\frac{1}{2}$, detto 1% $16\frac{1}{2}$ — $16\frac{3}{4}$. Oblig. Glogn. z wypłatą 5% 96. — — Detto Oedenburgs. z wypłatą 5% 95 — — —. Detto Peszt. 4% 95 — —. Detto Medyol. 4% 94 — — —. Obligacye indemn. niższ. austr. 5% $88\frac{3}{8}$—$88\frac{5}{8}$. Galic. i węgier. 5% $81\frac{3}{4}$—$82\frac{1}{8}$. Detto innych krajów koron. $86\frac{1}{2}$—87. Obl. bank. $2\frac{1}{2}$% $63\frac{3}{4}$ — 64. Pożyczka loter. z r. 1834 $334\frac{1}{2}$ — 335. Detto z r. 1839 143 — $143\frac{1}{4}$. Detto z r. 1854 $109\frac{1}{2}$ — $109\frac{3}{4}$. Renty Como $16\frac{3}{4}$ — 17.

Galic. list. zastawne 4% 82—83. Półn. Oblig. Prior. 5% 89 — $89\frac{1}{4}$.— Glognickie 5% 82 — 83. Obligacye Dun. żeglugi par. 5% $85\frac{1}{2}$ — 86. Oblig. Lloydy (w srebrze) 5% 92 — 93. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 500 frank. za szt. 110 — 111. Akcyi bank. narodowego 1011 — 1012. Akcye c. k. uprzyw. towarzystwa kred. 240 — $240\frac{1}{4}$. Akcye niż. austr. tow. eskomp. 122 — $122\frac{1}{4}$. Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej kol. 230 — 235. Detto półn. kolei 192 — $192\frac{1}{4}$. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. $263\frac{1}{4}$ — $263\frac{1}{2}$ Detto kolei ces. Eliz. po 200 złr. z wpłatą 30% $100\frac{1}{16}$—$100\frac{1}{8}$. Detto Połud.-północn. niem. komunikacyjnej kol. żel. 105 — $105\frac{1}{4}$. Detto cisiańskiej kolei żel. $100\frac{3}{16}$ — $100\frac{1}{4}$. Detto Lomb.-wen. kol żel. $249\frac{1}{2}$—250. Detto Cesarza Franc. Józ. wschod. kol. żel. $193\frac{1}{2}$—$193\frac{3}{4}$. Detto losy tryest. $102\frac{1}{2}$ — 103. Detto tow. żegl. parowej 584 — 585. Detto 13. wydania — — — —. Detto Lloyda 400 — 405. Peszt. mostu łańcuch. 70 — 72. Akcye młyna parowego wiéd. 60 — 62. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 27 — 28. Detto 2 wydania 37 — 38. Esterhazego losy 40 złr. $83\frac{1}{2}$ — 84. Windischgrätza losy. $28\frac{1}{4}$—$28\frac{1}{2}$. Waldsteina losy $29\frac{7}{8}$ — 30. Keglevicha losy $15\frac{1}{4}$ — $15\frac{1}{2}$. Ks. Salma losy 40—$40\frac{1}{4}$. St. Genois $39\frac{3}{4}$ — 40. Palffego losy 39 — $39\frac{1}{2}$. Clarego $38\frac{3}{4}$ — 39.

Amsterdam 2 m. $86\frac{1}{2}$ t. — Augsburg Uso $104\frac{1}{2}$ t. — Bukareszt 31 T. 263. Konstantynopol 31 T. — —. Frankfurt 3 m. $103\frac{5}{8}$ t. — — Hamburg 2 m. $76\frac{3}{4}$. — — Liwurna 2 m. 105. — Londyn 3 m. 10-$8\frac{1}{2}$. — Medyolan 2 m. $103\frac{1}{2}$. — Paryż 2 m. $121\frac{1}{4}$ — Cesarskich ważnych dukatów agio $7\frac{5}{8}$—$7\frac{3}{4}$. — Napoleondor 8 8 — 8 9. Angielskie Sover. 10 12 — —. — Imperyał Ros. 8 22—8 23.

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 6. lipca.

Oblig. długu państwa 5% 84; $4\frac{1}{2}$% —; 4% —; z r. 1850 —. 3% —; $2\frac{1}{2}$% —. Losowane obligacye 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 złr. —; z r. 1839 $143\frac{1}{4}$. Wiéd. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. — —. Akcye bank. 1012. Akcye kolei półn. —. Glognickiej kolei żelaznej —. Oedenburgskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parow. —. Lloyd —. Galic. listy zast. w Wiédniu —. Akcye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego à 500 złr. — złr.

Amsterdam 1. 2 m. —. Augsburg $104\frac{3}{8}$ 3 m. Genua — 1. 2 m. Frankfurt $103\frac{5}{8}$ 2 m. Hamburg $76\frac{5}{8}$ 2 m. Liwurna — — 2 m. Londyn 10 — 9. 2 m. Medyolan $103\frac{1}{8}$. Marsylia 121. — Paryż $121\frac{1}{4}$. Bukareszt 263. Konstantynopol —. Smyrna —. Agio duk. ces. $7\frac{3}{4}$. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —; lit. B. — Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemn. $80\frac{7}{8}$; innych krajów koron. 464 Renty Como —. Pożyczka z r. 1854 $109\frac{13}{16}$. Pożyczka narodowa $85\frac{1}{8}$. C. k. austr. akcye skarb. kolei żelaz. po 500 fr. — fr. Akcye c. k. uprzywil. zakładu kredyt. $240\frac{3}{4}$. Hypotekar. listy zastawne —. Akcye zachodniej kolei żelaznej —.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 6. lipca.

Hr. Dunin Borkowski Bol., z Kormaniec. — Br. Brunicki Leon, z Lubienia. — PP. Białoskórski Franc., c. k. kap., z Kołomyi. — Bernatowicz Hip., z Sarnik. — Broniewski Kons., z Rosyi. — Czajkowski Hip., z Bobrki. — Dulski Edward, z Hawcza. — Gołaszewski Jakób, c. k. pensyonowany radca apelacyjny, z Krzywego. — Hertlh Franciszek, z Uniatycz. — Jełowicki Eust., z Kamieńca podolskiego. — Jelleki Zygmunt, c. k. podpułkownik, z Kołomyi. — Komarnicki Bolesław, z Sasowa. — Łodyński Porfir, z Lubienia. — Niezabitowski Kajetan z Płuhowa — Nowosielski Ludwik, z Zbory. — Orzechowski Wal., z Kamionki Strumiłowej. — Puzyna Roman, z Gwoździca. — Pruszyński Przemysł, z Wołynia. — Rodakowski Jan, z Kończak. — Stankiewicz Stef., z Podlisek. — Schmidschläger Marc., c. k. dyrek. arch., z Czerniowiec. — Zaremba Bol., z Oskrzesiniec.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 6. lipca.

PP. Amorow Jan, ces. ros. oficer, do Dembicy. — Grocholski Jul. do Chlebowiec. — Korystyński Marc, do Łąki. — Mrozowicki Mich., do Strzałek. — Merey Mik., c. k. podpułk, do Tarnopola. — Porembalski Bazyli, pens. c. k. rotm., do Stanisławowa. — Skrzetuski Kaz., do Nosowa. — Turzański Leon, do Daszowy. — Wajgart Wal., adw. kraj., do Przemyśla. — Zaremba Bol, do Oskrzesiniec. — Zawadzki Mik., do Bełzca. — Zelezny Winc., c. k. oficyał, do Wiédnia.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 4. i 5. lipca.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
	'''					
7. god. zrana	326.55	+ 12.4°	69.2	zachodni	sł.	jasno
2. god. popoł.	326.42	+ 17.8°	48.9	wschodni	„	pochmurno
10.god. wiecz.	326.69	+ 13.4°	68.0	półn.-wsch.	„	„
	'''					
7. god. zrana	326.74	+ 13.4°	70.4	półn.-wsch	sł.	jasno
2. god. popoł.	326.52	+ 19.5°	51.0	„	„	pochmurno
10 god. wiecz.	326.48	+ 14.0°	75.7	„	„	jasno

TEATR.

Dziś: Dramat niem.: **„Die Valentine.“**

KRONIKA.

Przestawiają teraz w Wiédniu znany most „am tiefen Graben“, który uzupełnia ulicę Wipplingen; chwalą bardzo ozdoby gotyckie i architekturę w jakiej podjęto budowę, a stosowną do tej kaplicy co potąd na moście stała i nadal zatrzymaną będzie.

— Użycie eteru podało w Bruxeli środek do odkrycia jednego zbrodniarza. Niejaki Daubner, udawał przed sądem głuchoniemego i głupiego, chociaż domyśliwano się, że ma i zdrowy rozsądek i wiedziano, że z urodzenia nie był głucho-niemym. Chcąc sprawiedliwie winowajcę obsądzić, oddano go w ręce lekarzy. Doktorowie użyli eteryzacyi; pokazało się w chwili kiedy eter zaczął działać, że Daubner nie tylko, że umie gadać, ale że mówi płynnie po francusku, chociaż akta z Holandyi donosiły, że tylko po niemiecku gadać umie. Po eteryzacyi, gdy się ocucił, chciał i nadal odgrywać rolę zmyśloną, ale wyrok padł na dziesięcioletnie ciężkie więzienie.

— Literaturę liturgiczną zbogaca wydanie nowe brewiarza pod redakcyą kongregacyi tak zwanych świętych Ritów. Tytuł tego nowego wydania jest następujący: „Breviarum Romanum ex Decreta S. Concilii Tridentini restitutum S. Pii V. Pont. Max. jussu editum Clementis VIII. et Urbani VIII. auctoritate recognitum. Cum oficiis Sanctorum novissime per summos Pontifices usque ad hanc diem concessis, a S. Rituum Congreg. juxta sancitas leges revisum, in duas partes divisum. Romae, typis Josephi Salvinceci et Francisci filii 1857.“

Inne a ważne przedsiebierstwo typograficzne, któremu Ojciec Ś. udzielił błogosławieństwo, a kardynał Antonelli wszelką pomoc zapewnił, podjęli pp. Framo, Fory i Dalmazzo w Turynie. Jest to wydanie nowe, a świeżo jak najdokładniej uzupełnione, „Bullarium Romanum“ Mainarda. Zawierać będzie wszystkie Bulle, Breve i Akta papieskie odnoszące się do spraw, dzieł i czynów papieskich we względzie dyscypliny, nauki kościoła i zachowania się, a to zaczawszy od czasów Leona Wielkiego aż do dni naszych.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.* *Z c. k. galic. drukarni rządowej.*